

David Ribera Nebot

Entrenador Superior de Basquetbol (1987)
Soci número 424

EL RACÓ DEL SOCI

LA CISTELLA IMPOSSIBLE

Dos errors greus en 0,6 seg

A falta de 0,6 segons per finalitzar un partit de play-off de categoria nacional entre els equips A i B, es concedeix a l'equip A una cistella aconseguida fora del temps reglamentari i cometent passes.

Anem a analitzar la situació:

ASPECTES DE LA MOTRICITAT

Un jugador de l'equip A es desplaça de cara cap al passador de mig camp, rep la pilota d'esquena a 9 metres de la cistella, realitza mig gir cap a la dreta, s'impulsa amb la cama dreta per llançar a cistella i aconsegueix encistellar. El temps de joc per aconseguir un tir a cistella era de 0,6 segons i la durada d'aquesta acció, des del moment de la recepció de la passada fins el despeniment de la pilota, va durar 0,92 segons.

L'execució de la jugada és de molt alta qualitat a nivell de:

- a) Control motor. (Especialment a nivell de discriminació- control cinestèsic i diferenciació segmentària).
- b) Implementació espacial. (Especialment a nivell de direccionalitat i orientació).
- c) Previsió d'esdeveniments amb límits temporals. (El jugador actua amb anticipació a la situació de no recepció del seu company i ofereix una alternativa).

L'execució de la jugada és de baixa qualitat a nivell de:

- a) Adequació temporal. (No s'ajusta al requeriment dels 0,6 segons de temps de joc perquè la tasca dura 0,92 segons).
- b) Processos de programació curts. (El jugador selecciona una acció de tir d'excessiva durada).
- c) Estratègia de decisió individual. (El jugador no s'adapta a l'acció del defensor per triar un tir de durada menor a 0,6 segons).
- d) Compliment del reglament. (El jugador comet passos anti-reglamentaris).

Per tant, des del punt de vista del rendiment global, l'actuació del jugador no és eficaç.

Tot i així no cal restar-li mèrit a l'execució del jugador, jugador

jove de molt talent, fent una cistella molt semblant a l'anomenada cistella màgica d'Albert Oliver el 2006.

Interessant donar una referència de temps de realització d'acions esportives amb membres superiors (a) i inferiors (b) executades en dècimes de segon:

- a) Un toc de dits d'un jugador professional de voleibol: 0,1 segons aproximadament.
- b) Dues gambades en carrera llançada d'un velocista d'elit: 0,5 segons aproximadament.

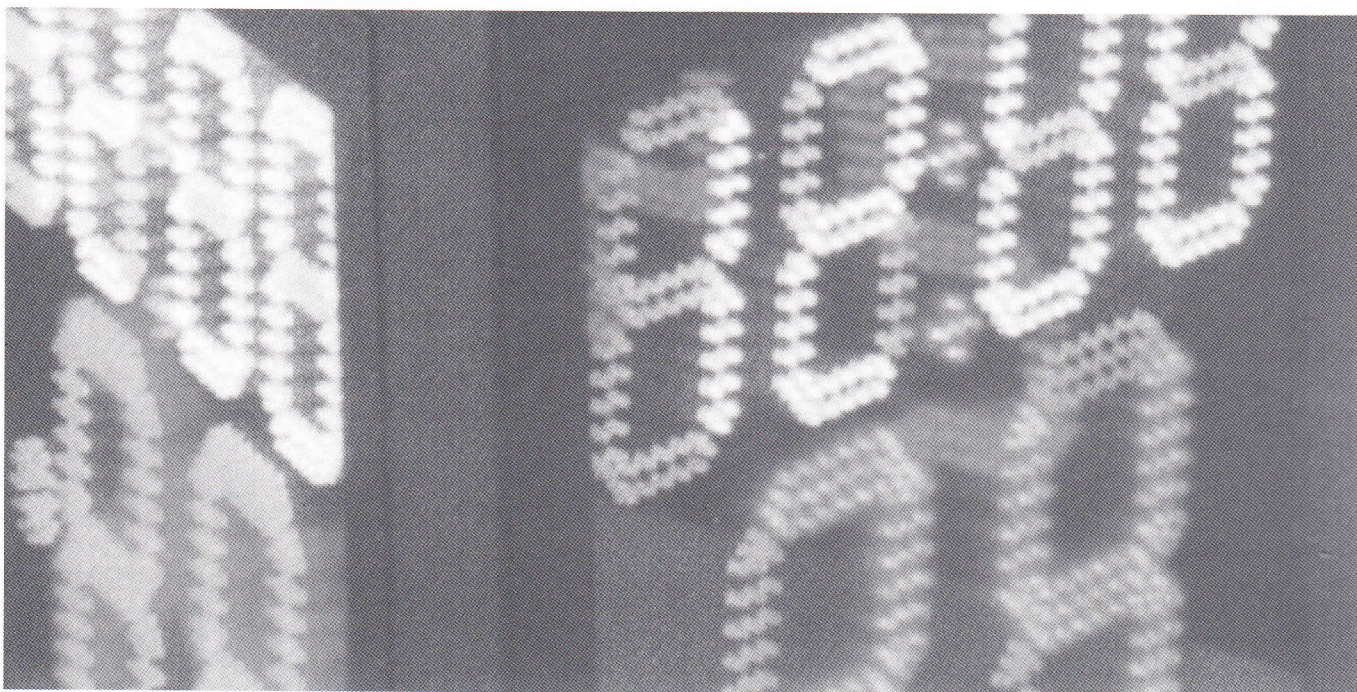
ASPECTES TÀCTICS

A vista d'àguila, l'equip B va plantejar una defensa sense faltes per 0,6 segons, va aconseguir que un jugador de l'equip contrari rebés d'esquena a 9 metres de la cistella i que quan finalitzés el temps de joc aquest jugador encara tingués la pilota adaptat en la fase d'inici de l'armat per al llançament. Apurar el temps reglamentari per efectuar el servei des de mig camp (4,61 segons) i, principalment, rebre d'esquena a 9 metres de la cistella, són fets que donen suport a la idea que l'equip A no va aconseguir l'alternativa tàctica de finalització de la jugada que tenia prevista per 0,6 segons.

Exemples d'aspectes a considerar en el plantejament tàctic-estratègic per a la jugada final de partit de 0,6 segons (A 61 - B 63 / els dos equips amb més de 4 faltes):

A) Per a l'equip atacant (A):

- Objectiu.
 - Cistella de 2 punts (pròrroga).
 - Cistella de 3 punts (victòria).
 - Cistella de 2 o 3 punts (pròrroga o victòria).
 - Cercar falta, mai com a alternativa prioritària.
- Jugada.
 - Amb una o més alternatives de tir de 2 punts. Amb una o més alternatives de tir de 3 punts. Amb opció principal de 2 punts i opció secundària de 3 punts, o viceversa.
 - Principalment ha de preveure els problemes en canvis defensius, 2x1 i línies de passada. Interessant amb més d'una alternativa de finalització.
- Jugador que treu des de mig camp (excel·lent amb el pas per a la presa de decisions col·lectives amb límit temporal).

- Característiques del jugador (o jugadors en el cas d'opció principal i secundària) per efectuar el tir. El més expert per al tipus de tir seleccionat amb més experiència i fredor.
- Tipus de tir en menys de 0,6 segons.
 - Cop de dits a prop del cèrcol.
 - Cop de dits "voleibol".
 - Esmaixada (recepció en fase final).
 - Tir de 2 o 3 punts. La recepció, en fase aèria o en suport, s'ha de fer quan el braç llançador estigui ja en la fase final d'impulsió del tir.
- Accions de distracció, engany o sorpresa.
- Jugador en pista que transmeti serenitat- seguretat i que organitzi- dirigeixi als seus companys si és necessari.
- Orientacions dels jugadors més experimentats i creatius.

B) Per a l'equip defensor (B):

- Objectiu.
 - Sense falta (alternatives preferides).
 - Canvis en tots els bloquejos amb defensa del passador limitant línies de passada.
 - Canvis en tots els bloquejos i defensor "extra" del passador s'efectua 2c1 selectiu o se situa en zona d'intercepció de la passada.
 - Canvis en bloquejos selectius amb ajuda del defensor "extra".
 - Ajudes selectives cap recepció en zones de 3 punts properes (s'ofereix prioritat de recepció en zona de 2 punts o de 3 punts molt allunyades).
 - Jugador millor interceptor de passades altes, en zona o defensant el pivot més endarrerit (evita millor que rebi un bloqueig cec).
 - Zona d'ajust a possibles tiradors i zones de passada alta.
 - Mixta (individual a dos tiradors i 3 flotant amb prioritats cap a tiradors o passades altes a la zona).
 - Falta.
 - Falta (al jugador seleccionat o al possible) abans de la

recepció (dos tirs lliures adversaris) i petició de minut (pressió psicològica i servei des de mig camp).

Falta després de rebre, té el risc de cistella més tir lliure.

- Previsió de canvis de marcatge segons disposició inicial de l'atacant.
- Jugador defensor del passador (suficient alt i amb bones capacitats coordinatives en braços i mans).
 - Defensar el passador. Forçar una passada bombejada i / o tancar línies de passada de les zones de tres punts determinades en funció de les altres accions defensives.
 - No defensar el passador. Utilitzar aquest defensor "extra" per evitar la recepció dels jugadors seleccionats, per poder realitzar un 2c1 al receptor abans i després de la possible passada, o per col·laborar en la intercepció de la passada en una determinada zona.

- Defensa del tipus de tir en menys de 0,6 segons.

Cop de dits a prop del cèrcol.

Cop de dits "voleibol".

Esmaixada (recepció en fase final).

Tir de 2 o 3 punts en la fase final d'impulsió.

- Accions de distracció, engany o sorpresa.
- Jugadors en pista que transmetin intimidació- seguretat i que organitzi- dirigeixi els seus companys si és necessari.
- Orientacions dels jugadors més experimentats i creatius.

ASPECTES PSICOLÒGICS

L'equip B arribava a aquest play-off ben preparat i amb el necessari convenciment i fortalesa mental per aconseguir l'ascens. Mostra d'això és que en el primer partit va fer una remuntada important.

Iniciar el tercer partit de play-off amb una sèrie acumulada de 1-1 o amb un 0-2 favorable, planteja unes situacions de dinàmica play-off completament diferents a tots els nivells.

Certes actuacions acumulades i posteriors relacionades amb la injusta cistella concedida a l'equip A en aquest segon partit, van provocar un efecte psicològic en l'equip B la quantificació i valoració és difícil de determinar.

És probable que els jugadors del B tinguessin la sensació que ningú lluitava amb suficient força per l'avaluació justa de les seves actuacions (ni el president del club, ni ningú de la junta directiva, van denunciar aquesta situació a cap nivell).

El tercer partit es va disputar sense la participació del base titular de l'equip B.

Amb aquesta situació, l'equip B no va saber configurar un estat mental de suficient tranquil·litat, concentració i motivació, per afrontar amb bones garanties d'èxit el tercer i quart partit d'aquest play-off. No es va aconseguir oblidar totes les adversitats i pensar només a jugar a bàsquet.

En el tercer partit l'equip A va aconseguir 14 accions de tir més que el B (a part de +10 rebots ofensius i +10 taps).

En el primer, segon i quart partits l'equip B va aconseguir 12, 13 i 12 accions de tir més que l'A, respectivament (aquestes dades inclouen la "ponderació" amb tirs lliures).

En el quart partit el B va obtenir un 28% d'encert en tirs de 3 punts (8 / 28), mentre que l'A un 55% (11/20).

El tercer i quart partits també van ser competits i els va acabar guanyant l'equip A.

Evidentment, no es pretén infravalorar al potent equip A, el millor de tota la segona volta de lliga regular, que va exhibir excel·lents rendiments durant aquest play-off.

A més, l'espectacle esportiu estava assegurat ja que tant jugadors com tècnics van demostrar durant tot el play-off una actitud excel·lent.

ACTUACIÓ DELS ÀRBITRES I OFICIALS DE TAULA

L'anàlisi del vídeo del partit no permet constatar si el cronometrador es va anticipar o endarrerir en el moment de prémer el botó per aturar el temps de joc quan es va aconseguir l'última cistella pel B. Per tant, hem d'assumir el temps restant de 0,6 segons com correcte.

Es cometen dos errors greus en els 0,6 segons finals del segon partit del play-off.

- a) Es concedeix com a vàlida una cistella de 3 punts realitzada fora del temps reglamentari.
- b) Els àrbitres no xiulen passos antireglamentaris.

El cronometrador responsable d'activar el temps de joc prem el botó 0,52 segons tard. S'assumeix un error mínim dels dispositius de transmissió i emissió del senyal acústic. Retards i anticipacions de 0,5 segons són freqüents en estudis de laboratori simulant condicionants espacials i temporals. La situació d'un cronometrador, - (assegut, amb jugadors i / o

àrbitres que no permeten una clara visió dels moviments dels jugadors, i amb alts requeriments de capacitats de percepció espacial i temporal) - sempre ocasionarà retards o anticipacions en l'activació del temps de joc.

Els àrbitres per confirmar la validesa de l'última cistella del partit es comuniquen 2-3 segons entre ells i 1-3 segons amb el principal oficial de taula. No consta que comentin els passos antireglamentaris.

CURIOSITATS

Cap dels dos clubs va impugnar el 2n partit de play-off on s'havia concedit una cistella fora del temps reglamentari.

Els aficionats del club B, durant el tercer i quart partit del play-off, reclamaven la impugnació del partit.

Els gestors del club B no preparen cap escrit dirigit a la FEB en protesta per la injusta actuació ni la van denunciar en cap altre context.

En el mateix instant de finalitzar el partit, -sense necessitat d'analitzar el vídeo-, tots els experts i responsables presents al pavelló sabien sense cap dubte que s'estava cometent un error greu en concedir com a vàlida una cistella impossible d'aconseguir en 0,6 segons.

No consta que els àrbitres, els auxiliars de taula, o un responsable de la FEB hagi realitzat cap anàlisi posterior al partit ni consta fins ara cap actuació per reparar aquest greu error.

¿Algú s'imagina una final olímpica en la qual al velocista que ha guanyat la carrera de 100 metres se li afegeixen 0,3 segons al seu temps per un error de cronometratge?

En la crònica del partit de la pàgina web de la FEB (www.feb.es) no hi ha cap comentari sobre aquesta jugada final de 0,6 segons. La crònica del partit de la pàgina web de l'equip A és idèntica a la de la FEB, amb excepció d'una frase, però tampoc comenta la jugada final.

En un partit ACB d'aquesta temporada, ja es va concedir una altra cistella efectuada fora del temps reglamentari:

L'equip B: Era el pressupost més baix de la competició.

Gestió no professionalitzada.

La permanència en la categoria com a únic objectiu coherent a nivell de resultats.

Només és possible entrenar a les tardes. (80% de jugadors no professionals).

L'equip que més partits ha disputat amb només 7-8 jugadors (plantilla curta).

Un entrenador amb dedicació a temps parcial.

En una radio local es va dir «Aquesta ha estat la millor temporada de la història del nostre equip ».

Els seus jugadors, a causa d'una decisió arbitral injusta, no van poder seguir demostrant el seu talent en un play-off.

Excel·lent cum Laude a l'equip.

REFLEXIONS FINALS

És evident que el bàsquet necessita millorar el reglament per a les situacions de tirs al límit del temps.

Les regles de la NBA ("Elastic Power" 4) permeten que els àrbitres prenguin decisions no especificades en el reglament. També ("Expiration of Time" 4), solucionen algunes d'aquestes situacions definint els límits mínims de temps per efectuar determinades accions. Exemples: a) 0,1 segons per al cop de dits sense control a prop del cèrcol o el mat després d'una passada bombat, b) 0,3 segons per al cop de dits o tir amb control allunyat del cèrcol després d'una passada bombat, c) més de 0,3 segons per a un tir de camp. Molt significatiu, permeten que, independentment que hagi sonat la botzina de final del període, els àrbitres prenguin la decisió final de donar per vàlida una cistella.

Una línia de millora ja proposada per jugadors, tècnics i àrbitres va encaminada a proporcionar informació precisa als àrbitres sobre els temps possibles d'execució per realitzar diferents tipus d'accions de tir. Així, independentment de quan sonés la botzina, l'àrbitre podria decidir amb millor criteri si un tir a cistella és possible d'haver-se realitzat en el temps de joc reglamentari. Aquesta solució seria aplicable a totes les categories. En categories superiors aquest criteri es podria acompanyar de l'anàlisi ràpid del vídeo quan sorgissin situacions dubtoses, tal com es fa a la NBA.

Cal agrair enormement a Víctor Mas- mestre de l'arbitratge internacional i comissari FIBA-, el seu interès per analitzar aquesta cistella impossible i per presentar una proposta de millora d'aquests aspectes del reglament.

La primera i principal raó d'aquest article ha estat el donar publicitat a una injustícia en el món de l'esport.

A part de ser una informació de caràcter tècnic, també intenta motivar una reflexió constructiva de tots els responsables que podien haver lluitat per l'avaluació justa de la cistella impossible.

L'esportista es mereix que les seves actuacions siguin avaluades justament.

Cal aspirar a plantejar una ètica esportiva igualitària i democràtica que sostingui posicions de major dignitat i autoresponsabilitat.

REFERÈNCIES

- 1 Seirul-lo Vargas (1986-1990). *Apuntes sobre Fundamentos de la Motricidad Humana*. Universidad de Barcelona.
<http://www.entrenamientodeportivo.org>
<http://www.educacionmotriz.org>
- 2 Albert Oliver (2006). *La Canasta Mágica 2006*. (vídeo)
- 3 Scariolo, S. (2005). *Canasta Fuera de Tiempo*.
<http://www.sergioscariolo.com/opinion/?id=384&l=0>
- 4 NBA (2006). *Official Rules of the National Basketball Association*.
http://www.nba.com/analysis/rules_1.html?nav=ArticleList
http://www.nba.com/analysis/rules_2.html?nav=ArticleList

Publicació ON-LINE del present ARTÍCULO CON NOMBRES PROPIOS

Equip A: CORNELIÀ • Equip B: SABADELL

* La Canasta Imposible

Two serious errors in 0.6 seconds

<http://www.educacofisica.com/lacanasta-imposible/lacanasta-imposible-letan>

* The Impossible Shot

Two serious errors in 0.6 seconds

<http://www.motricidadhumana.com/the-impossible-shot-basketball/the-impossible-shot.htm>

by David Ribera-Nebot

© Copy/Reedem